

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОРГАН СУСПІЛЬНОГО НАГЛЯДУ ЗА АУДИТОРСЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ
АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ
ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ ТА АУДИТОРІВ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛОЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. Новополюцьк, Білорусь)
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ
(м. Прага, Чеська Республіка)
МОЛДАВСЬКА ЕКОНОМІЧНА АКАДЕМІЯ
(м. Кишинів, Республіка Молдова)

Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції
«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
АУДИТУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»,

присвяченої 100-річчю ОНЕУ

20 травня 2021 р.

ОДЕСА 2021

УДК 657
ББК 65.052.2
О17

Відповідальні за випуск:

Голова оргкомітету конференції – *Ковальов А.І.*, ректор ОНЕУ, д-р екон. наук., професор/

Члени оргкомітету:

Канцуров О.О. – виконавчий директор Інспекції з забезпечення якості Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, д-р екон. наук;

Каменська Т.О. – голова Аудиторської палати України, д-р екон. наук;

Бондар В.П. – президент ВПГО «Спілка аудиторів України»; Генеральний директор, Керуючий партнер HLB Ukraine, член Ради АПУ, д-р екон. наук;

Крічун П. М. – президент Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України, канд. екон. наук;

Літвінов О.С. – проректор з наукової роботи ОНЕУ, д-р екон. наук;

Лоханова Н. О. – завідувачка кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ОНЕУ, д-р екон. наук;

Вегера С. Г. – перший проректор Полоцького державного університету, д-р екон. наук (Білорусь);

Зеленка В. – доцент кафедри фінансового обліку та аудиту Вищої школи економіки, канд. екон. наук (Чеська Республіка);

Куцик П. О. – ректор Львівського торговельно-економічного університету, д-р екон. наук;

Поздняковська Н.М. – завідувачка кафедри обліку і аудиту Національного університету водного господарства та природокористування, канд. екон. наук;

Кузіна Р. В. – професор кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ОНЕУ, д-р екон. наук;

Волкова Н. А. – завідувачка кафедри економічного аналізу ОНЕУ, канд. екон. наук.

Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції : матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса : ОНЕУ, 2021. 204с.

За точність викладення матеріалу та достовірність наведених фактів, прізвищ, цитат відповідальність несуть автори.

СЕКЦІЯ 2

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Бондарь А.Г.

ассистент кафедры финансового менеджмента
Полесский государственный университет
г. Пинск, Республика Беларусь

СИСТЕМА РИСКОВ В БУХГАЛТЕРСКОМ УЧЕТЕ И ВНУТРЕННЕМ АУДИТЕ

В последнее время наиболее характерной чертой современной финансовой системы становится высокая степень неопределенности, которая ведет за собой существенное усложнение процесса принятия экономических решений на всех уровнях управления. На современном этапе развития экономических отношений понятие "риск" охватывает практически все сферы деятельности хозяйствующих субъектов [1]. Это объясняется не только многогранностью и всеобщностью этого понятия, но и его значимостью с точки зрения величины возможного финансового результата.

Существующая экономическая литература, посвященная проблеме риска, неоднозначно характеризует риск, его содержания, соотношения объективных и субъективных сторон. Разнообразие мнений о сущности риска объясняется, в частности, многоаспектностью этого явления, недостаточным использованием в реальной экономической практике и управленческой деятельности. Кроме того, риск – это сложное явление, имеющее множество не совпадающих, а иногда противоположных реальных оснований.

В настоящее время сложился определенный понятийный аппарат категории риска, появилось многообразие авторских определений. Рассмотрим некоторые подходы к описанию категории "риск" в таблице 1.

Таблица 1

Трактовка определения "риск" различными авторами

Авторы	Содержание
Гранатуров В.М	Риск - деятельность, связанная с преодолением неопределенности в ситуации неизбежного выбора, в процессе которой имеется возможность количественно и качественно оценить вероятность достижения предполагаемого результата, неудачи и отклонения от цели.
Дубров А.М	Риск – это вероятность (угроза) потерь лицом или организации части своих ресурсов, недополучения доходов или появления дополнительных расходов в результате осуществления определенной производственной и финансовой политики.
Балдин К.В.	Риск - это математическое ожидание потерь, которые могут произойти в результате принятого и реализуемого решения.
Альгин А.П	Риск – это деятельность, связанная с преодолением неопределенности в ситуации неизбежного выбора, в процессе которой имеется возможность количественно и качественно оценить вероятность достижения предполагаемого результата, неудачи и отклонения от цели.
Сердюкова И.Д.	Риск – это вероятность потери (угрозы) части своих расходов в результате осуществления производственной и хозяйственной деятельности.

Примечание – Источник: составлено автором на основе изучения экономической литературы

Таким образом, анализируя определения риска, представленные в работах современных авторов, можно выделить ряд основных подходов к категории риска в экономике. К ним относятся следующие характеристики риска:

- 1) возможные потери, убытки;
- 2) недостижение намеченной цели;
- 3) вероятность наступления определенного события;
- 4) деятельность, осуществляемая в надежде на достижение определенного результата.

Современная система внутреннего контроля организации является одним из незаменимых инструментов руководства при организации корпоративного управления и контроля. Эффективная работа данной системы позволяет менеджерам принимать правильные решения, направленные на соблюдение требований законодательства и внутренних регламентов компании, сохранность активов, обеспечение достоверности всех видов отчетности, предотвращение, оперативное выявление и минимизацию внутренних и внешних рисков; обеспечение эффективности финансово-хозяйственной деятельности и совершенствование управления организацией [2].

Одним из важнейших этапов функционирования службы внутреннего контроля является проведение анализа и оценки эффективности системы управления рисками и формирование предложений по снижению обнаруженных и оцененных рисков. Внутренний аудит может стать действенным инструментом выявления возможностей для повышения эффективности деятельности организации [3].

Процесс оценки рисков представляет собой выявление и по возможности устранение рисков в ведении хозяйственной деятельности, а также их возможных последствий.

Системный подход к выделению и анализу рисков является разумным, и выбор основного принципа позволит организовать выделенные риски. Проанализированные виды рисков в системе общей классификации рисков дают возможность раскрыть сущность любого вида рисков и сделать вывод о целесообразности классификации рисков.

Таблица 2.

Классификация рисков бухгалтерского учета и внутреннего аудита по различным критериям

Критерии классификации	Виды рисков
1	2
По возможности прогнозирования	- прогнозируемые - непрогнозируемые
По отношению к хозяйствующему субъекту	- внешние - внутренние
По характеру последствий	- экономический риск, влекущий только потери - экономический риск, влекущий упущенную выгоду - экономический риск, влекущий как потери, так и дополнительные доходы
По экономической природе	- информационный риск - хозяйственный риск
По возможности определения или предвидения	- непрогнозируемые риски - прогнозируемые риски
По уровню возможных потерь	- допустимый экономический риск - критический экономический риск - катастрофический экономический риск
По частоте реализации	- риски с высокой частотой - риски со средней частотой - риски с низкой частотой

1	2
В зависимости от возможности предотвращения	- форс-мажорные - своевременно предотвращаемые
В зависимости от возможности прогнозирования причин	- предсказуемые - непредсказуемые
По возможности страхования	- страхуемый риск - нестрахуемый риск
По критерию принятия управленческих решений	- опережающий риск - своевременный риск - запаздывающий риск
По уровню возникновения риска	- на уровне организации в целом - внутри службы внутреннего контроля - на уровне отдельного сотрудника
По уровню возникновения риска	- на уровне организации в целом - внутри службы внутреннего контроля - на уровне отдельного сотрудника
По времени возникновения	- ретроспективный - текущие - перспективные
По частоте реализации	- высокий риск - средний риск - малый риск
По признаку источника возникновения	- природный риск - антропогенный риск - техногенный риск - хозяйственный риск
По типу ущерба	- природные риски - технические риски - риски, связанные с человеческим фактором - риски, связанные с экономической активностью - экономические риски - политические риски

Примечание – Источник: составлено автором на основе изучения экономической литературы

Рассмотренная нами классификация экономических рисков позволяет конкретизировать объект управления посредством определения ряда основных структурных компонентов экономического риска, а также определить воздействие рисков на деятельность организации, в результате чего могут быть установлены ответственные за экономический риск на всех уровнях управления. В целях повышения достоверности учетной и отчетной информации необходимо прогнозировать риски отражения хозяйственных операций, выявлять потенциально слабые места в процессе управления организацией, что станет возможным при создании эффективной системы внутреннего контроля.

Список использованных источников

1. Орлова О.Ю. Экономическая природа и сущность рисков: теоретические аспекты // Управление экономическими системами: электронный научный журнал. – 2016. – №12. – С. 74.
2. Пугачев В.В. Внутренний аудит и контроль. Организация внутреннего аудита в условиях экономического кризиса. – М.: Дело и сервис, 2010. – 224 с.
3. Постановление Министерства финансов Республики Беларусь от 29 декабря 2008 г. № 203 ”Об утверждении национальных правил аудиторской деятельности ”Понимание деятельности, системы внутреннего контроля аудируемого лица и оценка риска существенного искажения бухгалтерской и (или) финансовой отчетности“ [электронный ресурс]. – URL: [http:// www.minfin.gov.by/upload/audit/rules/postmf_291208_203.pdf](http://www.minfin.gov.by/upload/audit/rules/postmf_291208_203.pdf) (дата обращения 02.05.2021).

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ У СВІТЛІ ІНТЕРГАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Бойко О. С. Практичні проблеми розкриття інформації про фінансові інструменти.....	7
Бочуля Т.В. Innovative dimension of the organization of accounting and analytical provision of management.....	9
Волчек Р. М., Кубік В. Д. Актуальні питання оцінки поточних зобов'язань: виклики сьогодення.....	11
Голов С.Ф. Ребрендинг бухгалтерського обліку.....	14
Гончар М. А. Проблемні питання оподаткування у сфері транспортно-експедиторської діяльності	16
Грабаровская Л. В., Бежан Г. М. Учет и налогообложение экспортных операций: опыт Республики Молдова.....	18
Добрунік Т. П. Проблемні аспекти обліку та відображення у звітності дебіторської заборгованості для цілей управління.....	21
Дорошенко О. О., Павлюк В. В. Особливості застосування принципів етики професійних бухгалтерів в умовах використання штучного інтелекту.....	24
Доценко О. В. Особливості обліку сценічно-постановочних засобів.....	26
Дядюн О. О. Право постійного користування земельною ділянкою: облікова ідентифікація у складі нематеріальних активів підприємства.....	29
Замула І. В., Травін В. В. Проблематика нефінансової звітності аграрних підприємств України.....	32
Затока Т. В. Програмний продукт «BAS ERP», як інструмент організації бухгалтерського та управлінського обліку на підприємствах великого та середнього бізнесу.....	35
Корягін М. В. Облікове відображення показників вартості підприємства.....	37
Костюченко В. М. Обліковий вимір гендерної рівності в контексті євроінтеграції.....	38
Кузіна Р. В. Огляд нового Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів.....	41
Кулик В. А. Багатоваріантність обліку для підприємств електронного бізнесу України.....	43
Лоханова Н.О. Деякі аспекти розкриття інформації в Примітках до фінансової звітності.....	45
Мазурець А. І., Зінкевич О. В. Електронна торгівля: сучасний стан та перспективи розвитку.....	48
Малишкін О. І. Екологічна звітність в контексті відповідального інвестування.....	50

Меліхова Т. О. Особливості облікової політики та організації бухгалтерського обліку основних засобів.....	52
Новосьолова О. С., Яценко Д. С. Операції банків із цінними паперами в Україні.....	55
Озеран А. В., Озеран В. О. Професіоналізм бухгалтера у забезпеченні якості звітної фінансової інформації.....	58
Осіпчук Д. С. Вплив інтеграційних процесів на нормативно-правове регулювання обліку державної допомоги.....	61
Павелко О. В. Трансакційні витрати як об'єкт обліку і класифікації в будівництві.....	62
Папінко А. І. Управління бізнес процесами в ІТ-галузі: обліковий аспект.....	65
Пестовська З. С. BLOCKCHAIN та XBRL – конкуренція чи синергія.....	68
Поздняковська Н. М. Фінансова звітність малих підприємств: стан та перспективи.....	71
Сас С. П. Діджиталізація університету у час економіки знань як підґрунтя формування його фінансового потенціалу.....	74
Семанюк В.З. Розвиток облікової методології в умовах інформаційної економіки.....	76
Сирцева С. В., Янковська Т. Ю. Особливості обліку витрат інноваційної діяльності.....	79
Степанюк О. С. Особливості обліково-аналітичного відображення екологічних витрат нафтогазових підприємств.....	80
Стригуль Л. С., Мурадї Імран Бахрам огли, Івашенко В. О. Напрямки вдосконалення обліку та звітності бюджетних установ.....	82
Тихоненко В. С. Особливості бухгалтерського обліку ощадних (депозитних) сертифікатів, емітованих банком.....	85
Харламова О.В. Оприлюднення фінансової звітності: важливий крок на шляху до її транспарентності	88
Чабанюк О. М., Кузьмінська К. І. Кількісний та кількісно сумовий облік у місцях зберігання та бухгалтерії ресторанів і кафе готелів.....	91
Шигун М. М. Глобалізація бухгалтерських та фінансових компетентностей в контексті інтеграційних процесів	93

СЕКЦІЯ 2 НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРЇНІ ТА СВІТІ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Бондарь А. Г. Система рисков в бухгалтерском учете и внутреннем аудите.....	96
Волчек Р.М., Москалюк Г.О. Моделі ідентифікації аудиторського ризику суттєвого викривлення та ризику невиявлення на основі експертних оцінок.....	99

Данилкова С. А. Методика внутрішнього аудиту бизнес-процесса «закупки»: точки контролю, вызовы и их последствия.....	101
Дячук О. О., Поздняковська Н. М. Сучасні виклики до аудиту грантових проєктів.....	104
Лемеш В. Н. Профессия аудитор в Республике Беларусь.....	107
Мансарлійська Я. В. Система фінансового моніторингу в Україні.....	111
Мисюк В. О. Економічна злочинність у комп'ютерному середовищі.....	113
Муренко Т. О. Досвід використання інформаційних технологій в обліку та аудиті.....	116
Нежива М. О. Корпоративна розвідка як спеціалізований напрям форензіку.....	118
Пономарьова Н. А. Аспекти аудиту грантових проєктів.....	120
Ратинський В. В. Економічні аспекти розвитку аудиту ефективності інформаційних технологій.....	123
Роздобудько В. В. Стан та напрямки удосконалення страхування ризиків професійної діяльності аудиторів з урахуванням європейського досвіду.....	125
Самострол О. О. Оцінка ефективності внутрішнього контролю.....	128
Самострол С. В. До питання документування в аудиті.....	130
Слободяник Ю. Б., Сиротенко Н. А. Проблеми обліку та аудиту екологічної діяльності підприємства.....	132
Старенька О. М. Характеристика елементів системи оперативного контролю.....	135
Чік М. Ю. Методика внутрішнього контролю на підприємствах.....	138
Шерер І. Л. Організація оперативного контролю норм та нормативів в системі бюджетування промислових підприємств.....	139

СЕКЦІЯ 3 НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Бачинський В. І., Кузьмінська К. І. Аналіз витрат, доходів та фінансових результатів - ефективний інструмент прийняття обґрунтованих управлінських рішень.....	142
Безверхий К. В. Аналіз ризиків підприємств харчової промисловості.....	144
Будерчик А. Д. Прийоми економічного аналізу.....	146
Волкова Н. А. Роль бизнес-аналізу в обґрунтуванні напрямку розвитку підприємства.....	148
Воронко Р. М., Воронко О. С. Комплексний аналіз і рейтингове оцінювання фінансового стану підприємства.....	150

Гайдаєнко О. М.	
Використання матричних методів для проведення стратегічного аналізу.....	152
Гуртовий О. О.	
Методичні аспекти аналізу руху основних засобів на підприємстві.....	154
Єршова Н. Ю.	
Напрями удосконалення підходів та методів аналізу діяльності в системі управлінських рішень суб'єктів господарювання.....	156
Журнаковська В. І.	
Аналіз фінансової стійкості підприємства.....	158
Запорожець А. М.	
Методика аналізу платоспроможності підприємства.....	160
Кофанов О. Є., Кофанова О. В.	
Аналіз перспектив упровадження ресурсо- та енергоощадливих технологій на транспорті.....	163
Коцюбинська К. Ю.	
Аналіз фінансового стану підприємства ПрАТ "Дніпропетровський хлібзавод №9"...	166
Куцик П.О.	
"DATA MINING" як система підтримки прийняття стратегічних рішень на основі застосування алгоритмів SWOT-аналізу.....	168
Лінкар В. Ю.	
Аналіз фінансової стійкості ПрАТ "Харківський завод "Оргтехніка".....	172
Мехович С. А., Міщенко В. А., Другова О. С.	
Впровадження обліку й економічного аналізу на базі застосування вартісних показників управління підприємством.....	174
Нечитайло О. М.	
Методичні аспекти аналізу показників ефективності використання матеріальних ресурсів на підприємстві.....	177
Ніколов О. П.	
Класифікація підприємницьких ризиків як один із важливих елементів їх аналізу...	179
Носирєв О. О., Волоснікова Н. М.	
Економічне стимулювання менеджменту регіонального розвитку з використанням можливостей міжнародних фінансових ринків.....	181
Подвальна Н. Е., Демченко А. О.	
Аналіз рентабельності запасів на прикладі тов «ВКФ «ПЕРЛИНА ПОЛІССЯ».....	184
Подвальна Н. Е.	
Деякі аспекти аналізу конкурентоспроможності готельних підприємств.....	186
Семенова К. Д.	
Теоретичні аспекти аналізу підприємницьких ризиків.....	188
Сидоренко В. С.	
Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства.....	190
Чернишова Л. В., Онищук В. С.	
Аналіз прибутковості промислових підприємств України.....	193
Чернявська О. О.	
Аналітичне забезпечення ефективності використання матеріальних ресурсів на підприємстві.....	197
Шаповалов О. В.	
Аналіз фінансових результатів діяльності ПрАТ "Слов'янські шпалери".....	200
Шевчук Н. С.	
Аналітичне забезпечення підвищення конкурентоспроможності будівельних підприємств.....	202